Висш адвокатски съвет
Вх.номер 2824
20.11.2017 г.
ул. "Калоян" 1А

т.д. № 1/2017 г.

ВАС – ВКС

София, 14.11.2017 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

УЛ. „КАЛОЯН" № 1-А

С О Ф И Я

П О К А Н А

По повод искане на председателя на Висшия адвокатски съвет до председателя на Върховния касационен съд и председателя на Върховния административен съд за приемане на съвместно тълкувателно постановление по чл. 124, ал. 2 ЗСВ от Общото събрание на съдиите от Гражданската и Търговската колегия на Върховния касационен съд и Общото събрание на Първа и Втора колегия на Върховния административен съд по въпроса: „Изпратената покана за доброволно изпълнение до длъжника, прекъсва ли давността по смисъла на чл. 116, б. „в" ЗЗД, независимо от изпълнителното производство, в хода на което е отправена поканата?", със съвместно разпореждане на двамата председатели на ВКС и ВАС от 27.02.2017 г. е образувано т.д. № 1/2017 г. , **насрочено за разглеждане в открито заседание на 25 януари 2018 г. от 14.00 часа в зала № 15 на Съдебната палата, гр. София, бул. „Витоша" № 2.**

На основание чл. 129, ал. 2-4 от Закона за съдебната власт и разпореждането за насрочване на делото Ви отправяме покана за участие, като можете да вземете становище по въпроса, поставен в искането.

Становището следва да бъде представено по делото най-късно до 15 януари 2018 г.

Приложено, изпращаме Ви:

1. копие от искането /предложението/ на председателя на Висшия адвокатски съвет;

2. копие от разпореждане за образуване на делото;

3. копие от доклад на докладчиците по допустимост на искането;

4. копие от разпореждането за насрочване на делото.

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

АДМ.СЕКРЕТАР:

/Н.Спасова/

Вх. № 1/28.02.17г.

1

ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ
SUPREME BAR COUNCIL
ADVOCATIO CUM FIDE NULLI SUBIECTA

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ул. „Цар Калоян" № 1-а, 1000 София, тел. 986-28-61, 987-55-13,
факс 987-65-14, e-mail: arch@vas.com

Изх. 5
Дата 04.01.2017 г.

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
Вх. № 139
04.01.2017

ся Кузорева за доклад необходимости
10.01.2017

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТ РАЛИЦА НЕГЕНЦОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

за приемане на съвместно тълкувателно постановление по чл. 124, ал. 1 от ЗСВ

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

Предмет на настоящото искане е въпросът за давността по смисъла на чл. 116, б. „в" от Закона за задълженията и договорите при изпратена покана за доброволно изпълнение до длъжника.

Искането се прави във връзка с установено наличие на противоречива съдебна практика на Върховния касационен съд и Върховния административен съд по следния въпрос:

„Изпратената покана за доброволно изпълнение до длъжника, прекъсва ли давността по смисъла на чл. 116, б. „в“ от Закона за задълженията и договорите, независимо от изпълнителното производство, в хода на което е отправена поканата?“

Висшият адвокатски съвет счита, че установеното противоречие в практиката на ВКС и ВАС е основание да бъде предложено постановяване на съвместно тълкувателно постановление от общото събрание на съдиите от съответните колегии на двете Върховни съдилища, съгласно чл. чл. 124, ал. 2 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), за да бъде уеднаквена съдебната практика в страната.

Съображенията за това са следните:

1. Противоречива съдебна практика:

1.1. Съдебна практика на Върховния касационен съд по въпроса.

В Тълкувателно решение № 2/26.06.2016 г. на ОСГТК на ВКС, при отговора на въпроса откога започва да тече нова погасителна давност за вземането, когато взискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК (чл. 330, ал. 1, б."д" ГПК отм.), Върховният касационен съд е направил разграничение на тези действия, извършвани в хода на изпълнителното производство, които прекъсват давността по смисъла на чл. 116, б. „в” ЗЗД от действията, които не прекъсват давността.

Според ОСГТК на ВКС „*Прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ (независимо от това дали прилагането му е поискано от взискателя и или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане от взискателя съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ): насочването на изпълнението чрез налагане на запор или възбрана, присъединяването на*

кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т. н. до постъпването на парични суми от продавача или на плащания от трети задължени лица. ***Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността*** *образуването на изпълнително дело,* ***изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение...***" (т. 10 от Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. на ОСГТК на ВКС).

Задължителното тълкуване на ВКС, че поканата за доброволно изпълнение не прекъсва давността, отразява преобладаващата съдебна практика на гражданските съдилища и на ВКС до приемането на тълкувателното решение,

С т. 10 от ТР 2/26.06.2015 г. на ОСГТК на ВКС беше обявено за изгубило сила Постановление на пленума на ВС № 3/1980 г.

След приемането на тълкувателното решение с оглед задължителния му характер (чл. 130, ал. 2 от ЗСВ), по този въпрос не би следвало да съществува противоречива практика между съдилищата.

1.2. Съдебна практика на Върховния адмимнистративен съд по въпроса.

Върховният административен съд, обратно на възприетото разбиране в практиката на ВКС, приема, че отправената покана за доброволно изпълнение прекъсва давността по смисъла на чл. 116, б. „в" ЗЗД. Това разбиране е поддържано както преди приемането на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. на ОСГТК на ВКС, така и след постановяването му.

Независимо, че изпращането на покана не представлява действие на принудително изпълнение, в Решение № 7614 от 23.06.2015 г. на ВАС по

адм. д. № 4612/2015 г., II о., е посочено, че според постоянната практика на ВАС поканата за доброволно изпълнение прекъсва давността. В този смисъл са и Решение № 7224/28.05.2014 г. на ВАС по адм.д. № 342/2014 г. на II отд. и Решение № 12385/28.11.2016 г. на ВАС по адм.д. № 3614/2016 г. на II отд.

2. Искане за постановяване на съвместно тълкувателно постановление между съдиите от ВКС и ВАС.

2.1. Погасителната давност, уредена в чл. 110-120 ЗЗД, е общ гражданскоправен институт, приложим както в гражданското и търговското право, така и в административното право.

Административно-процесуалният кодекс (в сила от 12.07.2006 г.) предвиди изрично обща петгодишна погасителна давност за привеждане в изпълнение на изпълнителното основание, освен ако не е предвидено друго в специален закон (чл. 285, ал. 1 АПК), като в съдебната практика на ВАС безпротиворечиво се приема, че за давността в административното право се прилагат общите правила на ЗЗД за давността, включително чл. 115 и сл. ЗЗД (Решение № 3409/11.03.2014 г. на ВАС по адм.д. № 13608/2013 г. на II отд. и др.).

Прилагането на общите правила на чл. 115 и сл. от ЗЗД за погасителната давност в административното право, налага тези разпоредби да бъдат тълкувани и прилагани по еднакъв начин както от гражданските, така и от административните съдилища.

Цитираната по-горе съдебна практика на ВАС обаче, противоречи на възприетото задължително тълкуване, дадено от Върховния касационен съд в т. 10 от Тълкувателно решение № 2/26.06.2016 г. на ОСГТК на ВКС, което е предпоставка за различно прилагане на закона към едни и същи случаи и формиране на противоречива съдебна практика между ВКС и ВАС.

2.2. Съгласно чл. 124, ал. 2 от ЗСВ при противоречива или неправилна практика между ВКС и ВАС, общото събрание на съдиите от съответните колегии приема съвместно тълкувателно постановление.

В тази връзка, като излага на вниманието Ви установената противоречива съдебна практика, Висшият адвокатски съвет отправя искане до Общото събрание на съдиите от ГК и ТК на ВКС и Общото събрание на съдиите от ВАС да постановят съвместно тълкувателно постановление по следния въпрос:

„Изпратената покана за доброволно изпълнение до длъжника, прекъсва ли давността по смисъла на чл. 116, б. „в" ЗЗД, независимо от изпълнителното производство, в хода на което е отправена поканата?"

Приложение:

1. Извлечение от Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. на ОСГТК на ВКС – т. 10;

2. Съдебна практика на ВАС по формулирания въпрос: Решение № 7224/28.05.2014 г. на ВАС по адм.д. № 342/2014 г. на II отд.; Решение № 12385/28.11.2016 г. на ВАС по адм.д. № 3614/2016 г. на II отд.; Решение № 7614 от 23.06.2015 г. на ВАС по адм. д. № 4612/2015 г., II о.; Решение № 3409/11.03.2014 г. на ВАС по адм.д. № 13608/2013 г. на II отд.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВИСШИЯ
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ:

ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ * РБЪЛГАРИЯ *

РАЛИЦА НЕГЕНЦОВА

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

Р А З П О Р Е Ж Д А Н Е

гр.София, 27.02.2017 г.

за образуване на Тълкувателно дело № 1/2017 г. за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданската и Търговската колегии на Върховния касационен съд и Общото събрание на съдиите от Първа и Втора колегии на Върховния административен съд

Постъпило е предложение от председателя на Висшия адвокатски съвет за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданската и Търговската колегии на Върховния касационен съд и Общото събрание на съдиите от Първа и Втора колегии на Върховния административен съд по въпроса: „Изпратената покана за доброволно изпълнение до длъжника, прекъсва ли давността по смисъла на чл.116, б. „в" от Закона за задълженията и договорите, независимо от изпълнителното производство, в хода на което е отправена поканата?".

Искането за приемане на тълкувателно решение председателя на Висшия адвокатски съвет е обосновал с наличието на противоречива съдебна практика между Върховния касационен съд и Върховния административен съд по въпроса прекъсва ли давността по смисъла на чл.116, б. „в" от Закона за задълженията и договорите изпратената покана за доброволно изпълнение, независимо от изпълнителното производството в хода на което е отправена поканата.

Според него с Тълкувателно решение № 2/26.06.2016 г. на ОСГТК на ВКС е прието, че прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ (независимо от това дали прилагането му е поискано от взискателя и или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане на взискателя съгласно чл.18, ал.1 от ЗЧСИ): насочването на изпълнението чрез налагане на запор или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземането за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т.н. до постъпването на парични суми от продавача или на плащания от трети задължени лица. В цитираното Тълкувателно решение на ОСГТК на ВКС е прието, че не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение,

проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др.По този въпрос, в практиката си ВАС приема, че отправената покана за доброволно изпълнение прекъсва давността по смисъла на чл.116, б. „в" от Закона за задълженията и договорите (Решение № 7614 от 23.06.2015 г. на ВАС по адм. дело № 4612/2015 г. – II отд., Решение № 7224 от 28.05.2014 г. на ВАС по адм. дело № 342/2014 г. на II отд. и Решение № 12385 от 28.11.2016 г. на ВАС по адм. дело № 3614/2016 г. на II отд.).

Предвид горното и с оглед доводите в предложението на председателя на Висшия адвокатски съвет, на основание чл.125, във връзка с чл.124, ал.2 от ЗСВ, следва да бъде образувано тълкувателно дело пред Общото събрание на съдиите от Гражданска и Търговската колегии на ВКС и Общото събрание на Първа и Втора колегии на ВАС за произнасяне по искането, като бъдат определени двама докладчици, по един представител от съд (т.6.1 от Правилата за приемане на съвместни тълкувателни постановления от колегиите на съдиите от Върховния касационен и от Върховния административен съд.).

С оглед изложеното

Р А З П О Р Е Ж Д А М Е:

I. Да се образува **т.д.№ 1/2017 г.** по описа на ВАС за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданската и Търговската колегии на Върховния касационен съд и Общото събрание на съдиите от Първа и Втора колегии на Върховния административен съд по следния въпрос:

„Изпратената покана за доброволно изпълнение до длъжника, прекъсва ли давността по смисъла на чл.116, б. „в" от Закона за задълженията и договорите, независимо от изпълнителното производство, в хода на което е отправена поканата?"

II. Определяме докладчици за изготвяне на проекта за тълкувателно решение:

съдия Таня Куцарова от ВАС и

съдия Камелия Маринова от ВКС

III. Възлагаме на докладчиците в срок до 07.04.2017г. да представят становище по допустимостта на искането, след което делото да бъде насрочено за разглеждане в открито заседание съобразно т.9.1 от Правилата за приемане на съвместни тълкувателни постановления от колегиите на съдиите от Върховния касационен и от Върховния административен съд.

IV. Настоящото разпореждане да се публикува на вътрешните и външните сайтове на ВКС и ВАС заедно с предложението на председателя на Висшия адвокатски съвет.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД:

/ЛОЗАН ПАНОВ/

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД:

/ГЕОРГИ КОЛЕВ/

СТАНОВИЩЕ ПО ДОПУСТИМОСТТА НА ИСКАНЕТО ЗА ПОСТАНОВЯВАНЕ НА СЪВМЕСТНО ТЪЛКУВАТЕЛНО ПОСТАНОВЛЕНИЕ ПО ТД №1/2017 г.

С разпореждане от 27.02.2017г. на председателите на ВКС и ВАС е образувано Тълкувателно дело № 1/2017г. за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданската и Търговската колегии на Върховния касационен съд и Общото събрание на съдиите от Първа и Втора колегии на Върховния административен съд по въпроса :

„Изпратената покана за доброволно изпълнение до длъжника прекъсва ли давността по смисъла на чл. 116, б.“в“ от Закона за задълженията и договорите, независимо от изпълнителното производство, в хода на което е отправена поканата?“

Със същото разпореждане за докладчици за изготвяне на проекта за тълкувателно постановление са определени съдиите Таня Куцарова от Върховен административен съд и Камелия Маринова от Върховен касационен съд.

С Разпореждане от 15.08.2017г. на председателите на ВКС и ВАС , за обсъждане на въпросите, свързани с допустимостта на искането и по същество на тълкувателното дело, на осн. чл. 6.1 от Правилата за приемане на съвместни тълкувателни постановления от колегиите на съдиите от Върховния касационен съд и от Върховния административен съд , приети от ОС на ВКС и ВАС на 02.07.2015г., въз основа на доклад на докладчиците по делото, е определена комисия в състав : Светлана Йонкова – съдия ВАС, Фани Найденова – съдия ВАС, Мими Фурнаджиева – съдия ВКС и Илияна Папазова – Съдия ВКС.

След проведено обсъждане на въпроса за допустимостта на искането за постановяване на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданската и Търговската колегии на Върховния касационен съд и Общото събрание на съдиите от Първа и Втора колегии на Върховния административен съд по поставения въпрос :

„Изпратената покана за доброволно изпълнение до длъжника прекъсва ли давността по смисъла на чл. 116, б."в" от Закона за задълженията и договорите, независимо от изпълнителното производство, в хода на което е отправена поканата?"

определената комисия и докладчиците изразяват следното становище :

1.Съгласно чл. 125 ЗСВ искане за приемане на тълкувателно решение или тълкувателно постановление могат да правят председателят на Върховния касационен съд, председателят на Върховния административен съд, главният прокурор, министърът на правосъдието, омбудсманът или председателят на Висшия адвокатски съвет.

Тълкувателно дело № 1/2017г. е образувано по предложение на председателя на Висшия адвокатски съвет, който е сред органите, разполагащи със законово правомощие да искат постановяване на тълкувателно постановление от общото събрание на ВКС и ВАС в случаите на чл. 124, ал.2 ЗСВ.

2. Председателят на Висшия адвокатски съвет е обосновал искането за постановяване на тълкувателно решение по посочения по-горе въпрос с наличието на противоречива съдебна практика между Върховния касационен съд и Върховния административен съд. Противоречието според него се открива при съпоставка на приетото по т.10 от Тълкувателно решение №2/26.06.2016г. на ОСГТК на ВКС и конкретни решения по дела, решени от ВАС, цитирани в сезиращото искане.

При проверката за наличие на противоречива практика между ВКС и ВАС, която е предпоставка по чл. 124, ал.2 ЗСВ за постановяване на съвместно тълкувателно постановление, се констатира следното:

2.1. Практика на Върховния касационен съд по спорния въпрос.

- Тълкувателна практика на ВКС.

С Тълкувателно решение №2/26.06.2016г. на ОСГТК на Върховния касационен съд, при отговора на въпроса от кога започва да тече нова погасителна давност за вземането, когато взискателят не е поискал

извършване на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено на осн. чл. 433, ал.1 т.8 ГПК, е направено разграничение на тези действия, които прекъсват давността по см. на чл. 116, б."в" ЗЗД от действията, които не прекъсват давността.

В мотивите по т.10 от решението е прието, че давността се прекъсва с: „ ..предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ /независимо от това дали прилагането му е поискано от взискателя и или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане на взискателя съгласно чл. 18, ал.1 ЗЧСИ/: насочването на изпълнението чрез налагане на запор или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземането за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т.н. до постъпване на парични средства от проданта или плащания на трети задължени лица."

По-нататък в мотивите на решението изрично се сочи : „... **Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др."**

Въз основа на изложените мотиви по т.10 от ТР №2/2016г. е приет следният диспозитив: „ Когато взискателят не е поискал извършваненато на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено по чл. 433, ал.1 т.8 ГПК/чл. 330, ал.1 б."д" ГПК отм/, нова погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие. Обявява се за загубило сила Постановление №3/1980 на Пленума на Върховния съд."

- Съдебна практика на ВКС по конкретни дела.

В решение № 324 от 28.12.2015 г. по гр.д. № 6730/2013 г., Трето г.о. е посочено следното : „... Когато взискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено по чл.433 ал.1 т.8 ГПК, нова погасителна давност за вземането започва да тече не както е приел въззивния съд от датата на прекратяване на изпълнителното производство, а от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие. Давността, съгласно чл.116 б. „в" ЗЗД се прекъсва от предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ. В т.д. № 2/ 2013г. на ОСГТК на ВКС са изброени действията за принудително изпълнение – налагане на запор или възбрана, присъединяване на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т.н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. Изрично е посочено кои действия не са изпълнителни и не прекъсват давността".

В решение № 451/29.03.2016 - Четвърто г.о. по гр.д. № 2306/2015 г. се приема следното :.. "Съгласно чл.116,б."в" ЗЗД само предприемането на действия на принудително изпълнение прекъсва давността и от всяко прекъсване започва да тече нова давност; разпоредбата на чл.115,б."ж" ЗЗД не се прилага в изпълнителното производство, тъй като тя се отнася до производство пред съда.

Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др."

В решение № 371/29.10.2015 г. - Четвърто г.о. по гр.д. № 1385/2012 г. е посочено: „ Давността по чл.117 ал.2 ЗЗД обаче вече е изтекла към

този момент (на 13.01.2009 г., тъй като присъдата е в сила от 13.01.2004 г.), а до тази дата срещу касатора не е предприето каквото и да е действие на принудително изпълнение по смисъла на чл.116 б."В" ЗЗД. Както е посочено в Тълкувателно решение № 2/ 26.06.2015 г. по тълк.д.№ 2/ 2013 г. на ОСГТК на ВКС, не са такива действия образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др. До 30.11.2009 г. по изпълнителното дело нито са сочени, нито са приложени някакви изпълнителни способи, а към този момент давността за вземанията вече е изтекла.

2.2. Съдебна практика на Върховния административен съд по спорния въпрос.

По въпроса дали поканата за доброволно изпълнение прекъсва давността по см. на чл.116, б."в" ЗЗД вносителят на искането - председател на Висшият адвокатски съвет е установил, че в правораздавателната си практиката си по конкретни дела - решение № 7614 от 23.06.2015 г., по адм.д. № № 4612/2015 г., решение № 7224 от 28.05.2015 г., по адм.д. № 342/2014 г. , решение № 12385 от 28.11.2016г. по адм.д. № 3614/2016 г. Върховният административен съд е възприел становище, различно от изразеното в мотивите по т.10 от ТР№2/2016г. , а именно че отправената покана за доброволно изпълнение прекъсва давността по см. на чл.116, б. „в" от Закона за задълженията и договорите.

В решение № 7224 от 28.05.2014г. по адм.д. № 342/2014г. по описа на ВАС е посочено следното : „ ... Съгласно чл. 285, ал. 1 АПК, ако специален закон не разпорежда друго, изпълнителното основание не се привежда в изпълнение, ако са изминали 5 години от влизането му в сила, като давността не се прилага служебно. По принцип давността като институт на правото може да се претендира чрез възражение - чл. 282, ал. 1, т. 9 АПК или чрез иск -чл. 292 АПК. Погасителната давност като юридически факт е факт от време, с изтичането на който настъпват определени правни последици - погасяване на вземане и преклудиране възможността за изпълнението. В случая петгодишният давностен срок не

е изтекъл поради следното: **Отправената покана за доброволно изпълнение на 05.06.2008 г. прекъсва давността-чл. 116, б. "в" ЗЗД.".**

В мотивите към решение № 12385 от 28.11.2016г. по адм.д. № 3614/2016 г. се приема че: „ .. В случая петгодишният давностен срок не е изтекъл поради следното: **Отправената покана за доброволно изпълнение е станала известна на жалбоподателя на ...../дата/ г. и същата прекъсва давността-чл. 116, б. "в" ЗЗД.** От тази дата не е изтекла петгодишната абсолютна погасителна давност, тъй като на / дата/г., на /дата/ г.. са извършени действия по изпълнение на заповедта, а именно протокол за липса на доброволно изпълнение, протокол за проучване на предварителното изпълнение на работна група към .....".

В мотивите на решение № 7614 от 23.06.2015 г., по адм.д. № № 4612/2015 г. е прието че : „...Заповедта, представляваща изпълнително основание за премахване на процесните постройки, е влязла в законна сила.... При това положение, както обосновано е приел и административният съд, петгодишният давностен срок изтича на / дата..../ 2013 година. Преди изтичането му обаче административният орган е предприел действия по изпълнение на заповедта – на .../ дата/ февруари 2010 година на / име на лицето/ е връчена покана за доброволно изпълнение. **Това обстоятелство по силата на чл. 116, б. „в" от ЗЗД законосъобразно е отчетено от съда като основание за прекъсване на давността."**

3. Становище по допустимостта на искането.

Съгласно чл. 124 , ал.2 от Закона за съдебната власт /ЗСВ/ условие за постановяване съвместно тълкувателно постановление от общото събрание на съдиите от съответните колегии на двете съдилища, е наличието на противоречива или неправилна съдебна практика между Върховния касационен съд и Върховния административен съд.

Искането на председателя на Висшия адвокатски съвет се основава на първата от двете хипотези, а именно констатирането на противоречива съдебна практика по въпроса дали изпратената покана за доброволно изпълнение до длъжника прекъсва давността по смисъла на чл. 116, б."в" от Закона за задълженията и договорите.

От анализа на цитираната по-горе практика се налага извод, че становищата на ВКС и съставите на ВАС, изразени, съответно, в т.10 от ТР№2/26.06.2015г. по ТД №3/2013г. и мотивите към него , както и посочените конкретни съдебни актове, от една страна, и решение № 7614 от 23.06.2015 г., по адм.д. № № 4612/2015 г., решение № 7224 от 28.05.2015 г., по адм.д. № 342/2014 г. , решение № 12385 от 28.11.2016г. по адм.д. № 3614/2016 г. и мотивите към тях, всички по описа на Върховния административен съд, са в противоречие по въпроса дали поканата за доброволно изпълнение прекъсва давността по чл. 116, б."в" ЗЗД. Докато ВКС приема, че изпращането или връчването на покана за доброволно изпълнение не прекъсва давността по см. на чл. 116, б."в" ЗЗД, съставите на ВАС считат, че отправената покана за доброволно изпълнение прекъсва давността-чл. 116, б. "в" ЗЗД.

Установеното противоречие в разбирането относно спорния въпрос е източник на противоречива съдебна практика и представлява основание за образуване на съвместно тълкувателно дело и за постановяване на тълкувателно постановление по съществото на отправения въпрос.

С оглед придадената на тълкувателните постановления от закона задължителна сила – чл. 130, ал.2 ЗСВ, решаването по същество на тълкувателното дело и постановяването на тълкувателното постановление от общото събрание на ВКС и ВАС е средство за преодоляване на противоречията в съдебната практика.

С оглед на изложеното, изразяваме становище, с което намираме за допустимо искането на председателя на Висшия адвокатски съвет за постановяване на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданската и Търговската колегии на Върховния касационен съд и Общото събрание на съдиите от Първа и Втора колегии на Върховния административен съд по поставения въпрос :

„Изпратената покана за доброволно изпълнение до длъжника прекъсва ли давността по смисъла на чл. 116, б."в" от Закона за задълженията и договорите, независимо от изпълнителното производство, в хода на което е отправена поканата?"

По изложените съображения предлагаме на председателите на ВКС и ВАС да насрочат делото в открито съдебно заседание по изслушване на страните.

ДОКЛАДЧИЦИ : 1. /Таня Куцарова/ 2. /Камелия Маринова/

КОМИСИЯ: 1. /Светлана Йонкова/ 2. /Фани Найденова/

3. /Мими Фурнаджиева/ 4. /Илияна Папазова/

53

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

РАЗПОРЕЖДАНЕ

София, 07.11.2017г.

С разпореждане от 27.02.2017г.. на председателите на ВКС и ВАС е образувано тълкувателно дело № 1/2017 г. по описа на ВАС за приемане на тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданска и Търговска колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд по въпроса

„Изпратената покана за доброволно изпълнение до длъжника прекъсва ли давността по смисъла на чл. 116, б."в" от Закона за задълженията и договорите, независимо от изпълнителното производство, в хода на което е отправена поканата?"

С разпореждането от 27.02.2017г. е възложено на докладчиците, определени с разпореждането за образуване на тълкувателното дело, в срок до 07.04.2017г. да представят становище по допустимостта на искането, след което делото да бъде насрочено за разглеждане в открито заседание съобразно т.9.1 от Правилата за приемане на съвместни тълкувателни постановления от общите събрания на съдиите от НК, ГК и ТК на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС.

С доклад, депозиран в срока за представяне на становище относно допустимостта на искането, докладчиците са поискали определяне на комисия от съдии на ВКС и ВАС, която подпомогне същите при формиране на становище относно допустимостта на искането. Поскали са и удължаване на срока за депозиране на становището относно допустимостта на искането.

С разпореждане от 15.08.2017г. на председателите на ВКС и ВАС е определена комисия в състав : съдия Светлана Йонкова и съдия Фани Найденова от ВАС и съдия Мими Фурнаджиева и съдия Илияна Папазова от ВКС. Срокът за представяне на становище е удължен до 31.10.2017г.

С доклад, депозиран по делото в указания срок съдиите-докладчици и членовете на комисията са посочили, че искането отговаря на изискванията на чл. 127, ал. 1 и 2 от Закона за съдебната власт. Мотивирано е относно противоречивото разрешаване на този въпрос от състави на съдии от Върховния касационен съд и съдии от Върховния административен съд. Приложени са съдебни актове, в които се съдържа противоречива съдебна практика, поради което са налице основанията по чл.124 ал.2, във вр.с чл.126

т.2 от ЗСВ за осъществяване на съвместна тълкувателна дейност по поставения въпрос и искането като допустимо следва да бъде разгледано в открито съдебно заседание от Общото събрание на съдиите на Гражданска и Търговска колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС.

С оглед изложеното и на основание т.9.1 от Правилата за приемане на съвместни тълкувателни постановления от общите събрания на съдиите от НК, ГК и ТК на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС

РАЗПОРЕЖДАМЕ:

I. Насрочваме тълкувателно дело № 1/2017 г. на ВКС и ВАС за разглеждане в открито заседание на 25 януари 2018г. от 14ч. в зала № 15 на Съдебната палата в гр. София, бул."Витоша" № 2, за когато да бъдат уведомени съдиите от Гражданска и Търговска колегия на ВКС и съдиите от Първа и Втора колегия от ВАС, като се изпратят покани и на посочените в т. лица, като по решение на общото събрание в това заседание след изслушване становищата на поканените за участие лица се обсъди и гласува доклада на докладчиците по въпроса, посочен в разпореждането за образуване на тълкувателното дело.

II. Копия от настоящото разпореждане, от разпореждането за образуване на тълкувателното дело, от искането на председателя на Висшия адвокатски съвет и от доклада на докладчиците по допустимостта на иска да се изпратят на главния прокурор, министъра на правосъдието, председателя на Висшия адвокатски съвет, омбудсмана на Република България, главния инспектор на Инспектората към ВСС, председателите на апелативните съдилища в София, Пловдив, Варна, Бургас и Велико Търново, председателите на Софийския градски съд, на окръжните и административните съдилища, председателите на районните съдилища в съдебните окръзи, ръководителите на секциите по публичноправни науки и на секциите по гражданскоправни науки към Института за държавата и правото при Българската академия на науките, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки" и Катедра „Гражданскоправни науки" при Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски", ръководителите на Катедра „Публичноправни науки" и Катедра „Гражданскоправни науки" при Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки" и Катедра „Гражданскоправни науки" при Юридическия факултет на Великотърновския университет „ Св. Св. Кирил и Методий", ръководителите на катедри по гражданскоправни и публичноправни науки при Юридическия факултет на Университета за национално и световно стопанство, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки и публичен мениджмънт" и Катедра „Гражданскоправни науки" при Правно - историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски" ръководителя на департамент „Право" в Нов български университет, програмните координатори по публично право и по частно право

към Центъра по юридически науки при Бургаския свободен университет, ръководителя на Катедра „Правни науки" при Юридическия факултет на Варненския свободен университет, които могат да дадат писмени в срок до 15 януари 2018г.

III. Настоящото разпореждане да се публикува на вътрешните и външните сайтове на ВКС и ВАС заедно със становището по допустимостта на съдиите-докладчици по тълкувателното дело.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС:

/ЛОЗАН ПАНОВ/

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВАС:

/ГЕОРГИ КОЛЕВ/